

Εκδήλωση τιμής για την Πολεμική Αεροπορία στο Μεσολόγγι

Στον Μεσολογγίτη Υποσμηναγό Φρειδερίκο Κατάσο αφιέρωσε την εκδήλωση τιμής για την Πολεμική Αεροπορία ο Σύνδεσμος Εφέδρων Αξιωματικών Νομού Αιτωλοακαρνανίας.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο Κέντρο Λόγου και Τέχνης «Διέξοδος», στις 8 Νοεμβρίου που γιορτάζει η Πολεμική Αεροπορία.

<https://fb.watch/gTsMBaHD34/> Βίντεο Εκδήλωσης, Αιχμή.

<https://youtu.be/mF1aH-6e0hc> Βίντεο παρουσίαση, Α. Μπασαράς

Ο Φρειδερίκος Κατάσος έπεσε για την πατρίδα στις 4 Νοεμβρίου του 1940 με ένα βομβαρδιστικό Breguet 19 στο οποίο ήταν χειριστής. Μια ομάδα ομοίων αεροσκαφών εκτελούσε αποστολή βομβαρδισμού – πολυβολισμού στην περιοχή Δίστρατου,

Η αποστολή αυτή των αεροπλάνων Breguet 19, ήταν η πιο σημαντική στις κρίσιμες εκείνες στιγμές του πολέμου, καθώς επέφεραν πλήγματα στα πεζοπόρα τμήματα του εχθρού. Είχε όμως και το βαρύ τίμημά της, αφού έχασαν τη ζωή τους οι: Κατάσος και Σαρβάνης.

Την εκδήλωση παρακολούθησε και ο Δήμαρχος Μεσολογγίου Κώστας Λύρος, αντιδήμαρχοι, οι διοικητές των Στρατιωτικών Αρχών και των Σωμάτων Ασφαλείας, η Πρόεδρος του Μεσολογγίου και και πλήθος πολιτών του Μεσολογγίου.

Ο έφεδρος αξιωματικός, πρόεδρος του Συνδέσμου και συντονιστής της εκδήλωσης, κ. Γεώργιος Καλογεράκης, τόνισε στον χαιρετισμό του:

Εκ μέρους του Συνδέσμου Εφέδρων Αξιωματικών Ν. Αιτωλοακαρνανίας, στο Δ.Σ. του οποίου έχω την τιμή να προεδρεύω, σας καλωσορίζω στην σημερινή εκδήλωση ΤΙΜΗΣ για την Π.Α., που την αφιερώνουμε στη μνήμη ενός συμπατριώτη μας, που ήταν από τους πρώτους που έδωσαν το αίμα τους για την πατρίδα στην περίοδο του Ελληνο-Ιταλικού πολέμου.

Αναφέρομαι στον υποσμηναγό Φρειδερίκο Κατάσο. Έχει τιμηθεί από τον Δήμο της Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου με ονοματοδοσία της οδού που είναι συνέχεια της οδού Ραζηκότσικα όπου και βρισκόμαστε.

Ο θάνατός του που συνέβη την 4η ΝΟΕ 1940 είχε συνταράξει το πανελλήνιο και για το λόγο αυτό όλες οι εφημερίδες της εποχής αναφέρθηκαν στο γεγονός, ο δε ποιητής και μετέπειτα Ακαδημαϊκός και Πρωθυπουργός Γεώργιος Αθανασιάδης Νόβας, συνέγραψε και δημοσίευσε μακροσκελές ποίημα, για τον σημερινό μας τιμώμενο, για τον οποίον θα μας μιλήσει στη συνέχεια, ο συντοπίτης και συνάδελφος στο Δ.Σ. τοπογράφος μηχανικός κ. Θεόδωρος Μυλωνάς

Η σημερινή μας εκδήλωση περιλαμβάνει επίσης ομιλία της εκπροσώπου του Γ.Ε.Α.

Επισμηναγού εναέριας κυκλοφορίας κ. Ευαγγελίας Τσουμάκη η οποία θα αναφερθεί στην προσφορά της Π.Α. στο έθνος και την κοινωνία.

Η εκδήλωσή μας θα συνεχιστεί με ομιλία εκπροσώπου του Σ.Α.Σ.Ι Σμηνάρχου έ.α. κ. Αναστασίου Μπασαρά, με θέμα τη συμβολή της Π.Α. στον πόλεμο του 1940-1941.

Είμαστε ευτυχείς για την φιλοξενία της εκδήλωσής μας, στον καλαίσθητο χώρο της “ΔΙΕΞΟΔΟΥ” που ευγενικά παραχωρήθηκε από τον ιδρυτή της, τον ανήσυχο-δραστήριο-ευπατρίδη και εξέχοντα συμπολίτη μας, κ, Νίκο Κορδόση, τον οποίον και ευχαριστούμε από καρδιάς.

Κυρίες και κύριοι,

όπως είπαμε ,η σημερινή μας εκδήλωση είναι αφιερωμένη στον αείμνηστο Υποσμηναγό Φρειδερίκο Κατάσο του οποίου τα ανίψια Θεώνη, και Φρειδερίκος Κατάσος μας κάνουν την τιμή σήμερα να είναι κοντά μας.

Θα ήθελα λοιπόν να παρακαλέσω, η βραδιά μας να ολοκληρωθεί από τον συνεπώνυμο και συνονόματο κ. Φρειδερίκο Κατάσο, απόφοιτο μηχανικό της Σχολής Ικάρων, που επί χρόνια και αυτός υπηρέτησε ως αξιωματικός στην Πολεμική μας Αεροπορία.

Το Μεσολόγγι είναι πρωτεύουσα της δυτικής Στερεάς Ελλάδος, ανήκει στην Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας και αποτελεί έδρα του Δήμου Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου. Η πόλη είναι κτισμένη στον προσχωσιγενή βραχίονα που σχηματίζεται ανάμεσα στην ομώνυμη λιμνοθάλασσα και στη λιμνοθάλασσα της Κλείσοβας, βρίσκεται 247 χλμ. δυτικά της Αθήνας και σε απόσταση περίπου 37 χλμ. νοτιότερα του Αργινίου και 34 χλμ. δυτικότερα του Αντιρρίου.

Ο πληθυσμός του Καλλικρατικού δήμου, σύμφωνα με τα οριστικά αποτελέσματα της Απογραφής του 2011, ανέρχεται σε 34.416 κατοίκους, ενώ της πόλης σε 12.785 μόνιμους κατοίκους.

Η εκδήλωση λαμβάνει χώρα στον πολυδύναμο Κοινωφελή Πολιτιστικό Οργανισμό που στεγάζεται στο σπίτι του Αρχηγού της Φρουράς των Μεσολογγιτών κατά την ηρωική Έξοδο, Θανάση Ραζή-Κότσικα.

Το προεπαναστατικό αυτό σπίτι, εγκαταλελειμμένο από την πολιτεία, αγοράστηκε από τον Μεσολογγίτη δικηγόρο Νίκο Κορδόση, που με την παρουσία του και την ξενάγηση στη συνέχεια μας τιμά απόψε. Ο αγαπητός Νίκος, χωρίς επιδοτήσεις ή υπαγωγή σε οποιοδήποτε πρόγραμμα χρηματοδότησης, το αναπαλαιώσε και δημιούργησε σε αυτό μια εστία πολιτισμού με την επωνυμία «Διέξοδος» στην οποία ο καλλιτεχνικός και πνευματικός κόσμος της Ελλάδας βρίσκει στέγη για να παρουσιάσει τα έργα του και τα αποστάγματα των σκέψεών του.

Στους χώρους της «Διέξοδος», από την ιδιωτική συλλογή που της παραχώρησε ο δημιουργός της, ιδρύθηκε και λειτουργεί ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ με κειμήλια της Επανάστασης του '21, αρχαία ευρήματα από την περιοχή, βυζαντινές εικόνες και εκκλησιαστικά είδη, φιλελληνικά αντικείμενα, τεκμήρια της Νεότερης Ιστορίας του Μεσολογγίου αλλά και εκατοντάδες εικαστικά έργα τέχνης ανθρωποκεντρικού χαρακτήρα χρονολογούμενα από το 1875 μέχρι σήμερα.

Επιπλέον, το καλοκαίρι του 2020, η «Διέξοδος», ίδρυσε το μοναδικό στην χώρα ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΑΤΟΣ που βρίσκεται στις Αλυκές Τουρλίδας Μεσολογγίου. Ένα θεματικό μουσείο με τις πιο σύγχρονες μουσειολογικές αντιλήψεις, στο οποίο ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να μάθει

ο,τιδήποτε σχετίζεται με το αλάτι από τη γέννηση του πλανήτη μέχρι τις μέρες μας, να πληροφορηθεί για τις 14.000 χρήσεις του, να απολαύσει την μεγαλύτερη, γνωστή στη χώρα, συλλογή αλατιέρων, αλλά και να περιηγηθεί στο μοναδικό περιβάλλον της λιμνοθάλασσας δίπλα σε πελεκάνους, τα φλαμίνγκο και ερωδιούς. Αύριο, ο κ. Κορδόσης θα σας ξεναγήσει στο Μουσείο Άλατος.

Το 2014, η «Διέξοδος» σε ένα δεύτερο νεοκλασικό κτίριο ίδρυσε ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ με χιλιάδες βιβλία που αφορούν την τέχνη και την ιστορία της Ιερής Πόλης, παράλληλα με χιλιάδες έγγραφα και τεκμήρια του Μεσολογγίου που απαρτίζουν τα ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ και ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ και της περιοχής.

Στη συνέχεια, ο συντονιστής έδωσε το βήμα στον κύριο Θεόδωρο Μυλωνά, Τοπογράφο-Αγρονόμο Μηχανικό και Έφεδρο Αξιωματικό, ο οποίος παρουσίασε το θέμα: Ανθυποσηναγός Φρειδερίκος Κατάσος

Στις 4 Νοεμβρίου 1940, ενώ το Ελληνικό Στρατηγείο μέσω ραδιοφώνου μετέδιδε «Αι προφυλακαί μας αμύνονται σθεναρώς του πατρίου εδάφους» οι καμπάνες του Μεσολογγίου χτυπούσαν πένθιμα.

Για άλλη μια φορά το Μεσολόγγι για την ελευθερία της Πατρίδας έπρεπε να κάνει άλλη μια θυσία.

Αυτή τη φορά πρώτος που έδωσε το παρόν στις προφυλακές μας ήταν ο Μεσολογγίτης αεροπόρος Φρειδερίκος Κατάσος.

Ο Μεσολογγίτης Αετός κατά τις πρώτες κρίσιμες ημέρες της φασιστικής εισβολής μετέχει στις επικές βομβαρδιστικές αποστολές θανάτου, που σφυροκόπησαν σκληρά τους μαχόμενους φασίστες, καταρράκωσαν το ηθικό τους και παρασκεύασαν έτσι την φυγή τους.

Ο Φρειδερίκος Κατάσος ήταν γόνος παλιάς μεσολογγίτικης οικογένειας αγωνιστών για την ελευθερία του 1821.

Οικογένεια από την οποία είχαν διακριθεί τότε για την δραστηριότητά τους στον αγώνα αλλά και μεταγενέστερα στην απελευθέρωση .

Ο Κατάσος Αναστάσιος ως μεγάλος πυροβολητής στην μεγάλη Ντάπια (Μπότσαρη ή Μακρή),

ο Κατάσος Πάνος τιμήθηκε με το σιδηρό αριστείο στις 3/5/1839 και ο Κατάσος Σπύρος ασχολήθηκε ενεργά, με τις οικογένειες στον Κάλαμο και για την ανασυγκρότηση των διασκορπισμένων Μεσολογγιτών αγωνιστών.

Ο Φρειδερίκος είχε γεννηθεί το 1907 στο Μεσολόγγι και από την παιδική ηλικία όνειρό του ήταν να πετάξει ως αετός.

Στη χώρα, αρχικά δημιουργήθηκε η ναυτική αεροπορία, έπειτα η στρατιωτική αεροπορία και με την ψήφιση του Διατάγματος της 13ης Σεπτεμβρίου 1925 έγινε ιδιαίτερο όπλο η Αεροπορία Στρατού. Με το Διάταγμα αυτό κλήθηκαν οπλίτες και ιδιώτες που επιθυμούσαν να καταταγούν στην Αεροπορία και να εκπαιδευτούν για απόκτηση πτυχίου χειριστή ή βομβαρδιστή- πολυβολητή- παρατηρητή.

Η εκπαίδευση διαρκούσε ένα έτος και όσοι είχαν απολυτήριο Γυμνασίου μπορούσαν να προαχθούν σε ανθυποσμηναγούς. Έτσι την πρώτη χρονιά του 1925 παρουσιάστηκαν 6, και το 1928 μετά από υγειονομικές και γραπτές εξετάσεις που παρουσιάστηκαν στις 4, 5, και 7 Μαΐου του 1928 πέτυχαν 18 υποψήφιοι και μεταξύ αυτών ο Φρειδερίκος Κατάσος.

Η εκπαίδευσή του ολοκληρώθηκε στις 17 Ιουνίου του 1929 με τον βαθμό του Λοχία και το πτυχίο του χειριστή και στις 29 Δεκεμβρίου 1933 μετά από ευδόκιμη αποφοίτησή του από την νεοοργανωθείσα Σχολή του 1931 των Μονίμων Χειριστών της Πολεμικής Αεροπορίας είχε ονομασθεί Ανθυποσμηναγός.

Ατυχώς με το κίνημα του Μαρτίου του 1935 είχε αποταχθεί, αλλά έγκαιρα, προ του πολέμου είχε ανακληθεί στην ενεργό υπηρεσία, ως Έφεδρος εκ μονίμων με τον βαθμό του Ανθυποσμηναγού. Με την κήρυξη του Ελληνοϊταλικού Πολέμου τοποθετήθηκε στη 2η Μοίρα Παρατηρήσεως με έδρα την Κοζάνη.

Με την εισβολή των Ιταλών η μάχη της Πίνδου βρισκόταν στην πιο κρίσιμη καμπή της. Οι Ιταλοί της Επίλεκτης Μεραρχίας Αλπινιστών «ΤΖΟΥΛΙΑ» είχαν επιτύχει σοβαρό ρήγμα στον τομέα αυτόν και είχαν εισχωρήσει βαθιά στο έδαφός μας. Είχαν καταλάβει στις 1 Νοεμβρίου τη Σαμαρίνα και είχαν φτάσει στο Δίστρατο, νότια του Σμόλικα απειλώντας άμεσα το νευραλγικό κόμβο του Μετσόβου.

Ο Εισβολέας έπρεπε πάση θυσία να αποκρουσθεί, πριν δημιουργήσει ανεπανόρθωτες καταστάσεις που θα οδηγούσαν με μαθηματική ακρίβεια στην κατάρρευση του μετώπου. Προς υποστήριξη του «υπέρ πάντων» αγώνα που είχαν υποδυθεί οι χερσαίες δυνάμεις μας, έσπευσε από την πρώτη στιγμή και η Πολεμική Αεροπορία μας.

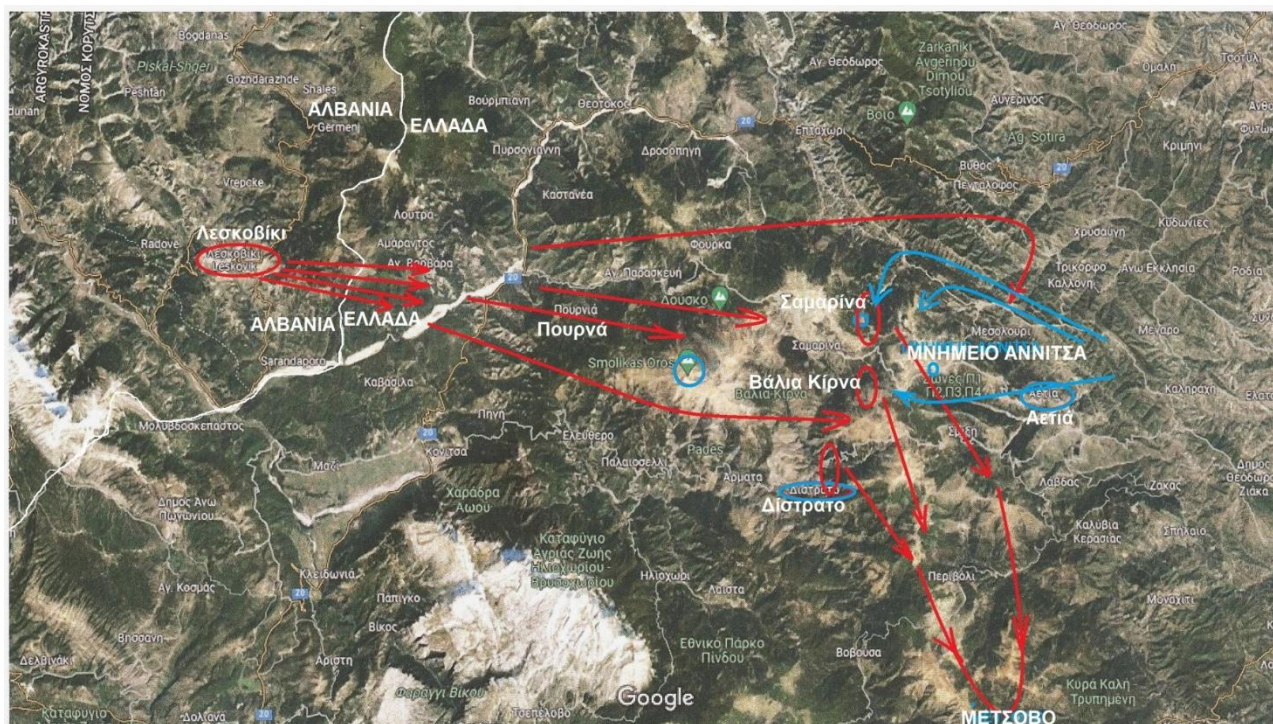
Παρά την συντριπτική υπεροχή των ιταλών (διέθεταν 400 σύγχρονα Α/Φ FIAT έναντι 143 παλαιών δικών μας), οι γενναίοι μας Ίκαροι έδωσαν το συγκλονιστικό τους παρόν, αψηφώντας τις δυσμενείς εις βάρος μας συγκρίσεις.

Την ημέρα αυτή, στις 4/11/1940, τρία αεροσκάφη με επικεφαλής του σχηματισμού τον Σμηναγό Κουτσούκο Ηλία, και παρατηρητή τον Υποσμηναγό Καρακίτσο Δημήτριο, απογειώθηκαν τις απογευματινές ώρες απ' το προκεχωρημένο αεροδρόμιο της Κοζάνης για να πλήξουν εχθρικούς στόχους στην ευρύτερη περιοχή της Πίνδου. Σε ένα από αυτά, Γαλλικό διθέσιο «Μπρεγκέ 19» (διαθέταμε 50, τα οποία είχαν αγορασθεί ανά 25 το 1924 και 1925 απ' τις Κυβερνήσεις Μιχαλακοπούλου και Πάγκαλου), Κυβερνήτης-Χειριστής ήταν ο Μόνιμος Ανθυποσμηναγός Φρειδερίκος Κατάσος και παρατηρητής, ο ανθυποσμηναγός Σαρβάνης Αλέξανδρος.

Η αποστολή αυτή των τριών αεροπλάνων Breguet 19, ήταν η πιο σημαντική στις κρίσιμες εκείνες στιγμές, διότι πέραν των καταστροφών που επέφεραν στα πεζοπόρα τμήματα του εχθρού, επισημάνθηκαν και οι ακριβείς θέσεις τους, που μέσω των δύσβατων ατραπών προωθούνταν ταχύτατα, με σκοπό να αποκόψουν στα δύο τα φίλια στρατεύματα.

Αυτές ήταν οι θανάσιμα αναγκαίες αεροπορικές εξορμήσεις της Β' Ηρωικής Μοίρας παρατηρήσεως, των παλαιών και γερασμένων Μπρεγκρέ 19, που είχαν χαρακτηριστεί ιπτάμενα φέρετρα, τα οποία όμως εμπυχωμένα από την θέρμη των πληρωμάτων τους είχαν σώσει την κατάσταση τις πρώτες ημέρες, και έτσι όλο το Έθνος πανηγύριζε για την σθεναρή αντίσταση στο μέτωπο, με τους Ευρωπαίους (Ουίνστον Τσώρτσιλ) να τους είναι αδύνατον να το πιστέψουν.

Η ομάδα των αεροπλάνων αυτών, με μπλε χρώμα, έφθασε δυτικά της Σαμαρίνας από το Σμόλικα, όπου αρχίζει η κορυφογραμμή με κατεύθυνση Ν.Α. στη Σαμαρίνα –Βάλια Κίρνα προς το Δίστρατο, όπου βρίσκονταν Ιταλοί και πετώντας σε αραιό σχηματισμό, σε χαμηλό ύψος μέσα στις

χαράδρες, έριξαν τις βόμβες τους και κατόπιν άρχισαν έναν ανελέητο πολυβολισμό, σκορπίζοντας το θάνατο στους Ιταλούς αλπινιστές.

Πετώντας λοιπόν και ο Φρειδερίκος με το μαχητικό αεροπλάνο του πάνω από τις πλαγιές του Σμόλικα (ύψους πάνω από 2600 μέτρα), ξεπλήρωσε εις το ακέραιο την αποστολή του, βομβαρδίζοντας και πολυβολώντας όπως ο προπάππος του Αναστάσιος Κατάσος από εγγύτατη απόσταση εχθρικές συγκεντρώσεις υποβοηθώντας έτσι αποτελεσματικά τα αντεπιτιθέμενα τμήματά μας.

Αιφνίδια όμως, προφανώς ειδοποιηθέντα κατέφθασαν από ΒΔ από την κατεύθυνση Λεσκοβίκι (μέσα από τα Αλβανικά σύνορα) προς το Πουρνά και Δούσκο τέσσερα Ιταλικά Αεροσκάφη Fiat, φαίνονται στην εικόνα με κόκκινες γραμμές. Πέρασαν την Σαμαρίνα και ρίχτηκαν στα τρία δικά μας που εν τω μεταξύ με τα πολυβόλα τους και τα μυδράλια είχαν σκοτώσει πολλούς Ιταλούς και είχαν σπείρει τον πανικό.

Στην επακολουθήσασα συμπλοκή των δικών μας, τα άλλα δύο αεροπλάνα πετώντας χαμηλά ξέφυγαν, του Φρειδερίκου όμως δεν τα κατάφερε γιατί από τα ιταλικά που ήταν σύγχρονα, ταχύτερα και πιο ευέλικτα, τα δύο έριχναν από μπροστά και τα άλλα δύο από πίσω, με συνέπεια να πάρει φωτιά και φλεγόμενο έπεσε στη χαράδρα Σκόρδεϊ 4 χιλ. Ν.Α. της Σαμαρίνας στη θέση Μολάσοβα κοντά σε γκρεμό με το όνομα Αετιά. ενώ από τα συντρίμια ανασύρθηκαν νεκροί το πλήρωμά του.

Αετός ήταν το όνειρό του Φρειδερίκου αλλά και σαν αετός, του έλαχε η μοίρα του, να πέσει εκεί στην Αετιά «εκεί στον τόπο που φωλιάζουν οι αετοί», ξεπληρώνοντας έτσι το χρέος προς τους Σαμαριναίους, που είχαν πέσει πολεμώντας το 1826 στο Μεσολόγγι στο πλευρό των προγόνων του.

Λίγο πιο βόρεια για τους 200, που πολέμησαν ή βοήθησαν με τρόφιμα και πολεμοφόδια και σκοτώθηκαν στα υψώματα αυτά, από τις γύρω περιοχές, στήθηκε και το ΜΝΗΜΕΙΟ ΑΝΝΙΤΣΑΣ. Παρόμοιο μνημείο για τους πεσόντες που προέρχονταν από το 2/39 σύνταγμα ευζώνων με έδρα το Μεσολόγγι, έχει στήσει και ο νομός μας στο Καλπάκι στη θέση Βίγλα. Αδρών επιφανών πάσα γη τάφος", τιμή για όλους εκείνους που δεν δείλιασαν μπροστά στους κινδύνους του πολέμου και της συντριπτικής υπεροχής των αντιπάλων και έδωσαν τη ζωή τους στο βωμό της ελευθερίας της Ελλάδας.

Ο μεγάλος μας ποιητής Κωστής Παλαμάς τότε είπε: **«Η μεγαλοσύνη στα Έθνη δεν μετριέται με το στρέμμα. με της καρδιάς το πύρωμα μετριέται και το αίμα». Η πατρίδα για να τιμήσει τον Μεσολογγίτη ήρωα:**

- 1) Ευγνωμονούσα του απένειμε το χρυσούν μετάλλιο ανδρείας και τον προήγαγε στο βαθμό του υποσμηναγού.
- 2) Για την επίθεση στις προκεχωρημένες θέσεις των Ιταλών με το αθωράκιστο και παλιό αεροπλάνο ο Πρωθυπουργός του ΟΧΙ τον ονόμασε ΠΡΩΤΟ ΑΓΩΝΙΣΤΗ και ο Υπουργός Αεροπορίας του 40΄ο Πτέραρχος Π. Οικονομάκος τον χαρακτήρισε ΚΑΜΙΚΑΖΙ του Αλβανικού Έπους.

3) Το Δημοτικό Συμβούλιο Μεσολογγίου με το 186 ψήφισμά του της 10^{ης} Δεκεμβρίου 1940 αποφάσισε μετά από πρόταση του αείμνηστου Δημάρχου Χρήστου Ευαγγελάτου, την ανέγερση προτομής του ήρωα Μεσολογγίτη Ικάρου στην Ιερή Πόλη.

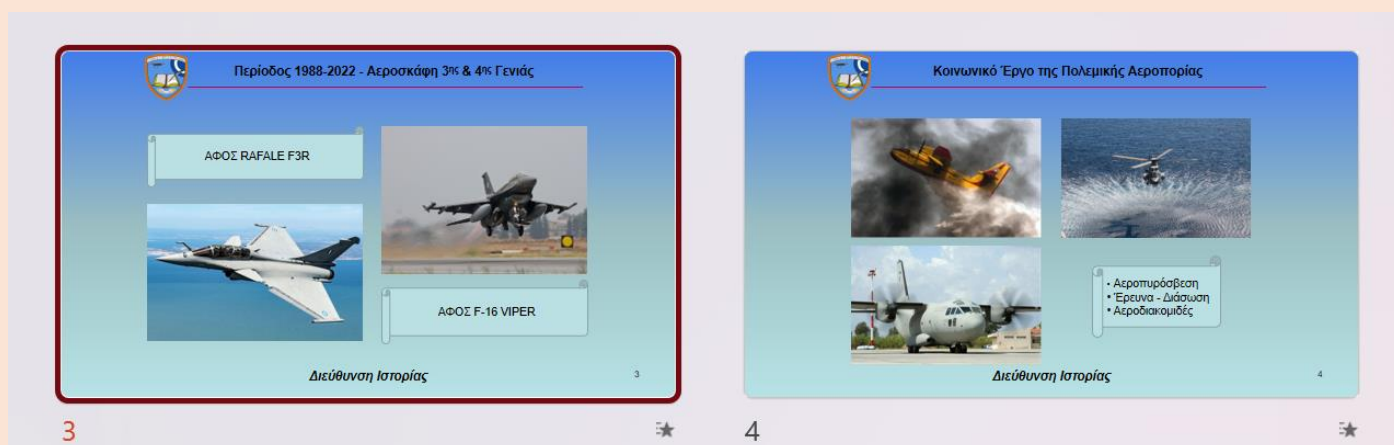
4) Δύο δρόμοι ο ένας στην αεροπορική βάση του Αράξου και ο άλλος στο Μεσολόγγι φέρουν το όνομά του.

Έτσι σημειώθηκε ο ένδοξος θάνατος του ήρωα Μεσολογγίτη Υποσμηναγού Φρειδερίκου Κατάσου στις δυσπρόσιτες και πολυπτυχωμένες πλαγιές της Πίνδου μας. Πανάξιου πρωτοπόρου του «αίεν υψιπετείν» της Πολεμικής Αεροπορίας της Ελλάδος.

Ας είναι αιώνια η μνήμη του.

Ακολούθησε η Επισμηναγός (ΑΕΕΚ) κα Ευαγγελία Τσουμάκη, Τμηματάρχης Ιστορίας της Διεύθυνσης Ιστορίας του Γενικού Επιτελείου Αεροπορίας, ως εκπρόσωπος του ΓΕΑ απευθυνουσα ομιλία στον Σύνδεσμο Εφέδρων Αξιωματικών Νομού Αιτωλοακαρνανίας (ΣΕΑΝ) με τίτλο «Η Προσφορά της Πολεμικής Αεροπορίας στην Πατρίδα και την Κοινωνία».

Η κα Τσουμάκη αναφέρθηκε στα πρώτα βήματα της Ελληνικής Αεροπορίας, τη συμμετοχή της στους Βαλκανικούς Πολέμους, τη Μικρασιατική Εκστρατεία, τον Α' και τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και τον Πόλεμο της Κορέας, καθώς και στην μετέπειτα ανασυγκρότησή της. Επίσης, ιδιαίτερη μνεία έγινε στο κοινωνικό έργο της ΠΑ, με αναφορά στις επιχειρήσεις αεροπυρόσβεσης, έρευνας και διάσωσης και αεροδιακομιδών.

Στη συνέχεια, ο συντονιστής κ. Καλογεράκης έδωσε το βήμα της παρουσίασης στον κ. **Αναστάσιο Μπασαρά**, αντιπρόεδρο του Σ.Α. Σχολής Ικάρων, ο οποίος χαιρέτισε και παρουσίασε:

Αξιότιμε Πρόεδρε του Συνδέσμου Εφέδρων Αξιωματικών του Νομού Αιτωλοακαρνανίας, αγαπητέ Γιώργο,

Είναι πολύ μεγάλη η τιμή, η συγκίνηση και η χαρά να μου δώσετε το βήμα να προβάλω και τιμήσω την δράση της Πολεμικής Αεροπορίας μας, στο Ελληνικό Έπος στη Αλβανία στα 1940-41, και μάλιστα στην ιερότερη πόλη της πατρίδας μας στο θρυλικό Μεσολόγγι.

Σε ευχαριστώ θερμά και σένα και το ΔΣ του Συνδέσμου σας, όπως ευχαριστώ θερμά τον Πρόεδρο και το ΔΣ του Συνδέσμου των Αποφοίτων της Σχολής των Ικάρων για την μεγάλη ευκαιρία που μου έδωσαν.

Αξιότιμε κ. Δήμαρχε, Κυρίες και Κύριοι, Αγαπητοί Φίλες και Φίλοι:

1

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός της ομιλίας είναι να
μνημονεύσω, τιμήσω και
προβάλω την συμβολή της τότε
Αεροπορίας στο Ελληνικό Έπος
στην Αλβανία.

2

2

Περίγραμμα ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

Ιστορικό της ΕΒΑ (Ελληνική Βασιλική Αεροπορία)

Επανεξοπλισμός της ΕΒΑ

Οργάνωση και διάταξη μάχης της ΕΒΑ

Επιχειρήσεις εναντίον των Ιταλών

Συμπεράσματα και Απολογισμός

3

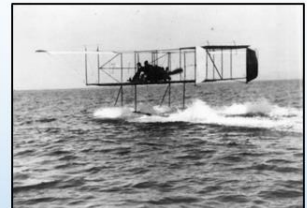

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΕΒΑ

Η Ελλάδα πρωτοπόρος του Αεροπορικού Όπλου

Στρατιωτική Αεροπορία
(1912)

Ναυτικό Αεροπορικό
Σώμα (1914)

4

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΕΒΑ

1929 • Ίδρυση Υπουργείου Αεροπορίας

1930 • Συγχώνευση Στρατιωτικής και Ναυτικής Αεροπορίας

1931 • Ίδρυση Σχολής Αεροπορίας στο Τατόι

5

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΕΒΑ

Αεροπορικός Εξοπλισμός 1930-38

5 καταδιωκτικά BH-33 +2 Avia B-534 2 Gloster Gladiator Mk.I

Καταδιωκτικά Mars

6 βομβαρδιστικά Hawker Horsley

6

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΕΒΑ

(1930-38)

53 Breguet-19 Στρατιωτικής Συνεργασίας

24 Potez-25A2 Στρατιωτικής Συνεργασίας

Morane Saulnier Εκπαιδευτικά

7

Παραγγελίες στα 1930

Τύπος Α/Φ	Παραγγελίες	Παραλαβές
Καταδιωκτικά Spitfire Mk.I	24	0
Καταδιωκτικά Bloch MB.151	25	9
Καταδιωκτικά PZL P.24 F/G	36	36
Καταδιωκτικά F4-F30 Wildcat	30	0
Βομβαρδιστικά Maryland	48	0
Βομβαρδιστικά Blenheim Mk.IV	24	12
Βομβαρδιστικά Battle Mk.I	0	11
Βομβαρδιστικά Potez 633Grec	24	13
Στρ. Συνεργ. Henschel Hs.126K-6	48	16
Ναυτικής Συνεργασίας Anson Mk.I	24	12
Υδροπλάνα Dornier Do.22	12	12
ΣΥΝΟΛΟ	297	121

8

ΕΠΑΝΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΒΑ

Νέα Εκπαιδευτικά Αεροσκάφη

59
Avro Tutor 621

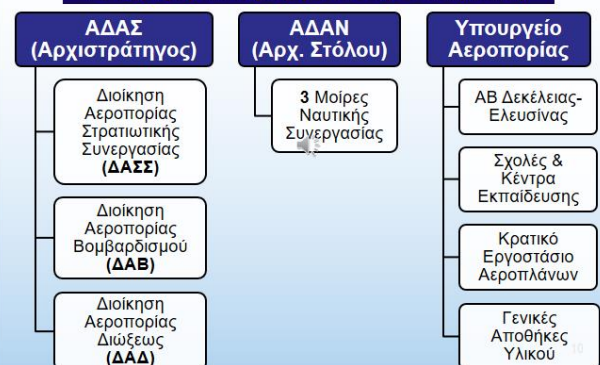
22
Avro Tutor 626

9

ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΔΙΑΤΑΞΗ ΜΑΧΗΣ ΕΒΑ

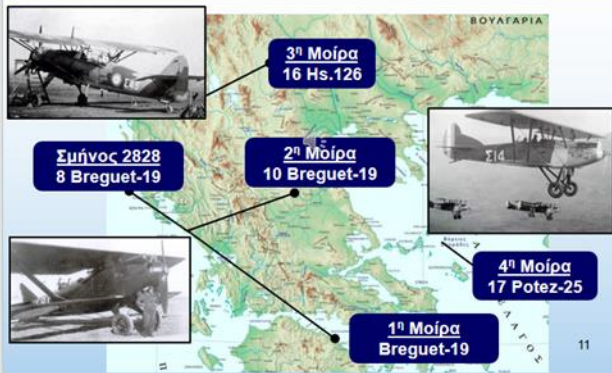
Επιχειρησιακή οργάνωση ΕΒΑ (1940)

10

ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΔΙΑΤΑΞΗ ΜΑΧΗΣ ΕΒΑ

Διοίκηση Αεροπορίας Στρατιωτικής συνεργασίας (ΔΑΣΣ)

11

ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΔΙΑΤΑΞΗ ΜΑΧΗΣ ΕΒΑ

Αναγνωριστικά – Στρατιωτικής Συνεργασίας

16 Henschel Hs.126K-6

355 km/h 2 πολυβόλα, 50kg βόμβες

18 Breguet 19A2/B2

214 km/h 3 πολυβόλα, μικρές βόμβες

17 Potez Po-25

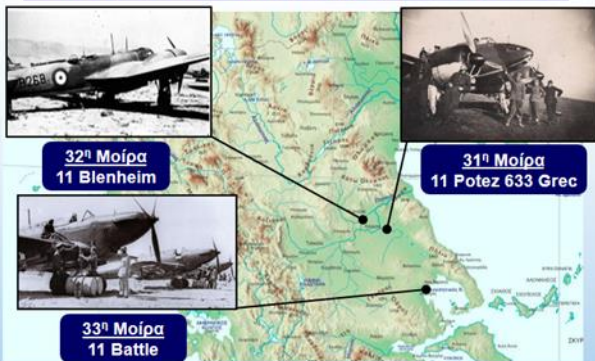
230 km/h 2 πολυβόλα, μικρές βόμβες

12

ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΔΙΑΤΑΞΗ ΜΑΧΗΣ ΕΒΑ

Διοίκηση Αεροπορίας Βομβαρδισμού (ΔΑΒ)

13

ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΔΙΑΤΑΞΗ ΜΑΧΗΣ ΕΒΑ

Βομβαρδιστικά

11 Potez 633 Grec

440 km/h 2 πολυβόλα, 600 kg βόμβες

11 Bristol Blenheim Mk.IV

430 km/h 3 πολυβόλα, 600 kg βόμβες

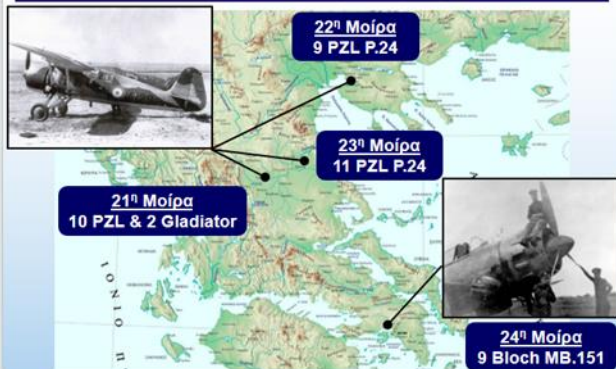
11 Fairey Battle Mk.I

430 km/h 2 πολυβόλα, 912 kg βόμβες

14

ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΔΙΑΤΑΞΗ ΜΑΧΗΣ ΕΒΑ

Διοίκηση Αεροπορίας Διώξεως (ΔΑΔ)

15

16

★ 00:08

ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΔΙΑΤΑΞΗ ΜΑΧΗΣ ΕΒΑ

Καταδιωκτικά

35 PZL P.24 F/G

430 km/h 2 πυροβόλα & 2 πολυβόλα ή 4 πολυβόλα

9 Bloch MB.151

515 km/h 4 πολυβόλα

17

ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΔΙΑΤΑΞΗ ΜΑΧΗΣ ΕΒΑ

Ανωτέρα Διοίκηση Αεροπορίας Ναυτικού (ΑΔΑΝ)

18

ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΔΙΑΤΑΞΗ ΜΑΧΗΣ ΕΒΑ

Α/Φ Ναυτικής Συνεργασίας & Υδροπλάνα

12 Avro Anson Mk.I 303 km/h 2 πολυβόλα, 170 kg βόμβες

12 Dornier Do-22Kg 260 km/h 3 πολυβόλα, 227 kg βόμβες

9 Fairey Swordfish IIIF 230 km/h 2 πολυβόλα, μικρές βόμβες

19

ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΔΙΑΤΑΞΗ ΜΑΧΗΣ ΕΒΑ

Επιταγμένα Μεταγωγικά Α/Φ

20

ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΔΙΑΤΑΞΗ ΜΑΧΗΣ ΕΒΑ

Δίκτυο Αεροδρομίων

21

21

ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΔΙΑΤΑΞΗ ΜΑΧΗΣ ΕΒΑ

Δίκτυο Επιτήρησης

11 Κέντρα Συναγερμού

101 Κέντρα Πληροφοριών

595 Σταθμούς επιτηρήσεως

30.000 άντρες

22

22

ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΔΙΑΤΑΞΗ ΜΑΧΗΣ ΕΒΑ

Αντιαεροπορικά Όπλα 1940-41

Πυροβόλα Bofors M1930 των 80mm	4
Πυροβόλα FLAK 18 των 88mm	39
Πυροβόλα FLAK 36 των 37mm	57
Πυροβόλα FLAK 30 των 20mm	108
Πολυβόλα Hotchkiss των 13,2mm	32
Πολυβόλα St. Etienne M1907 των 8mm	241
Πυροβόλα Q.F. 3.7 Inch Mk.II (1941)	16
Πυροβόλα Bofors Mk.I των 40mm (1941)	18
ΣΥΝΟΛΟ	515

23

23

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΙΤΑΛΩΝ

Αεροπορικό δυναμικό στις 28 Οκτωβρίου 1940

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ	ΕΛΛΑΔΑ	ΙΤΑΛΙΑ
Διώξεως	46	179
Βομβαρδιστικά	35	203
Αναγνωριστικά/Στρατ. Συνεργασίας	49	39
Ναυτικής Συνεργασίας	30	43
ΣΥΝΟΛΟ	160	464

24

24

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΙΤΑΛΩΝ

Αερομαχίες στο Μέτωπο (1941)

10 Φεβ: Απώλεια 2 ελληνικών Gladiator

20 Φεβ: Κατάρριψη 4 ιταλικών καταδιωκτικών από PZL

23 Φεβ: Απώλεια 2 ελληνικών PZL

2 Απρ: Κατάρριψη 2 βομβαρδιστικών από Gladiator

25

25

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΙΤΑΛΩΝ

Αποτίμηση επιχειρήσεων για την ΕΒΑ

Άριστη κατανομή των υφιστάμενων δυνάμεων

Εξαιρετικό ηθικό και ακατάβλητη θέληση για νίκη

Ευελξία μεταστάθμευσης αεροπορικών δυνάμεων

Οργάνωση πολλών βοηθητικών αεροδρομίων

Τολμηρές τακτικές σε αποστολές αντεπίθεσης

Επιτυχημένες αναγνωριστικές αποστολές

Επιτυχημένη προσαρμογή τακτικών αναχαίτισης

26

26

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΙΤΑΛΩΝ

Απολογισμός καταρρίψεων - επιτυχιών

Καταρρίψεις / Επιτυχίες	ΕΒΑ	ΙΑ
Βεβαιωμένες Καταρρίψεις	64	24
Πιθανές Καταρρίψεις	24	?
Καταστραφέντα εχθρικά Α/Φ στο έδαφος	28	8
ΣΥΝΟΛΑ	92	32

Υπεροχή ΕΒΑ vs ΙΑ στις αερομαχίες κατά 2,6:1

27

27

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΙΤΑΛΩΝ

Επιτυχίες Αντιαεροπορικών Όπλων

Ελληνικό Α/Α πυροβολικό 23 καταρρίψεις

Ιταλικό Α/Α πυροβολικό 5 καταρρίψεις

28

28

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Συμπεράσματα για τη δράση της ΕΒΑ

Επιχειρήσεις με άνισους όρους

Μικρή στήριξη από Μ. Βρετανία

Υποστήριξε τις δυνάμεις του Στρατού Ξηράς

Επέδειξε ευελιξία και προσαρμοστικότητα

Υιοθέτησε τολμηρές τακτικές

29

Δόξα, Τιμή και Μνημοσύνη στους
ενταφιασμένους νεκρούς μας ...

Αλλά ... Και στους 30 φονευθέντες
άταφους αεροπόρους μας...

30

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΙΤΑΛΩΝ

Οι πρώτοι πεσόντες (30 Οκτωβρίου 1940)

Υποσημναγός
Ευάγγελος Γιάνναρης

Υποσημναγός
Λάζαρος Παταμιαλής

Επισμηνίας
Κωνίνος Γεμενετζής

31

Πεσόντες Αιτωλο-Ακαρνάνες

ΚΑΤΑΣΣΟΣ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΣ του Θεοδώρου
Επισμηναγός

Γεννήθηκε το 1908 στο Μεσολόγγι.

Τον Μάιο του 1928 κατατάχθηκε ως εθελοντής στη Στρατιωτική Σχολή Αεροπορίας, από την οποία αποφοίτησε τον Ιούνιο του 1929 με τον βαθμό του Λοχία και το πτυχίο του χειριστή.

Με την κήρυξη του Ελληνοϊταλικού Πολέμου τοποθετήθηκε στη 2η Μοίρα Παρατηρήσεως.

Σκοτώθηκε στις 4 Νοεμβρίου 1940 κατά τη διάρκεια αερομαχίας με ιταλικά αεροπλάνα τύπου Fiat, όταν το αεροπλάνο, τύπου Breguet-19 στο οποίο επέβαινε ως χειριστής μαζί με τον Ανθυποσημναγό Σαρβάνη Αλέξανδρο ως παρατηρητή-βομβαρδιστή, καταρρίφθηκε από τα εχθρικά πυρά 3 χλμ. ανατολικά της Σαμαρίνας (Πίνδος)².

32

Πεσόντες Αιτωλο-Ακαρνάνες

ΚΑΡΝΑΒΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Θεοδώρου
Επισμηναγός

Γεννήθηκε το 1907 στο Καινούργιο Αιτωλοακαρνανίας.

Τον Οκτ του 1926 εισήλθε στη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων, απ' όπου αποφοίτησε τον Αύγ του 1930 ως Ανθυπίαρχος. Τον Απρ του 1931 εντάχθηκε στη δύναμη του προσωπικού της Σχολής Αεροπορίας του Σέδες και τον επόμενο χρόνο μετατάχθηκε στην Αεροπορία ως Ανθυποσημναγός.

Υπηρέτησε σε διάφορες αεροπορικές μονάδες. Με την κήρυξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου τοποθετήθηκε ως διοικητής στην 31η Μοίρα Βομβαρδισμού όπου παρέμεινε μέχρι το θάνατό του. Χάθηκε τις 21 Δεκ 1940 κατά την εκτέλεση πολεμικής αποστολής στα Ιωάννινα με α/φος Potez 633 της 31ης Μοίρας Βομβαρδισμού.

33

ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ ΣΤΑΝΗΣ του Αρμεντιάδου

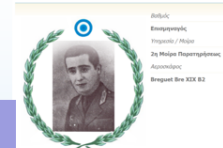
ΠΑΤΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΚΥΡΙΟΣ του Ιωάννου

Αεροποροι μας
που
Επεσαν την
πρώτη εβδομάδα

Σακελλαρίου
Παταδόπουλος
Κατάσος
Σαρβανής

ΚΑΤΑΣΣΟΣ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΣ του Θεοδώρου

ΣΑΡΒΑΝΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ του Παναγιώτη

34

00:08

35

ΜΑΡΑΒΕΛΙΑΣ ΦΩΤΙΟΣ του Γεωργίου - 11/11/1940	ΜΑΛΑΚΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ του Ιωάννου - 27/11/1940
ΣΙΒΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ του Ιωάννου - 11/11/1940	ΜΑΡΟΥΛΑΚΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ του Σταύρου - 27/11/1940
ΚΑΥΑΜΠΕΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ του Βασίλειου - 11/11/1940	ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΔΟΥΛΟΣ του Ιωάννου - 27/11/1940
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ του Νικολάου - 14/11/1940	ΛΙΑΠΗΣ ΑΣΤΕΡΙΟΣ του Δημητρίου - 27/11/1940
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ του Θεόδωρου - 14/11/1940	ΤΣΙΤΣΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ του Χαράλαμους - 02/12/1940
ΓΙΑΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ του Αθανασίου - 14/11/1940	ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ του Ηρακλέους - 21/12/1940
ΚΟΥΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ του Γεωργίου - 14/11/1940	ΚΑΡΝΑΒΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Θεόδωρου - 21/12/1940
ΔΑΡΑΒΙΓΓΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Γεωργίου - 15/11/1940	ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ του Βασίλειου - 30/12/1940
ΑΡΜΙΔΗΣ ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ του Ιπποκράτους - 15/11/1940	ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛ του Ιωάννου - 30/12/1940
ΚΟΪΤΣΗΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ του Μιχαήλ - 15/11/1940	ΓΚΙΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ του Ιωάννου - 30/12/1940
ΚΟΒΑΤΣΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ του Σωκράτη - 15/11/1940	ΧΑΤΣΙΔΑΝΝΟΥ ΚΛΕΑΝΘΗΣ του Κλήμεντος - 30/12/1940
ΠΑΠΙΑΣ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ του Αποστόλου - 15/11/1940	ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ του Φωτίου - 30/12/1940
ΒΑΛΚΑΝΑΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ του Πάνου - 18/11/1940	ΑΡΑΜΠΑΤΣΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ του Γεωργίου - 30/12/1940
ΠΑΝΙΚΟΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ του Σταύρου - 18/11/1940	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ του Γεωργίου - 06/01/1941
ΣΙΔΕΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ του Παύλου - 22/11/1940	ΝΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ του Παναγιώτη - 06/01/1941

36

00:05

**Αεροποροι μας
που
Επεσαν το 1941**

ΤΟΥΜΠΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ του Ανδρέα - 09/02/1941
ΛΙΝΟΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ του Αποστόλου - 09/02/1941
ΣΤΑΥΡΑΕΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Ιωάννου - 10/02/1941
ΜΠΑΡΔΑΒΙΛΙΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ του Ευάγγελου - 11/02/1941
ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ του Παύλου - 23/02/1941
ΣΤΑΘΑΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ του Ευσταθίου - 11/03/1941
ΠΙΤΣΙΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ του Στυλιανού - 11/03/1941
ΜΑΥΡΟΜΑΤΙΩΔΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ του Αθανασίου - 11/03/1941
ΤΣΟΛΑΚΙΔΗΣ ΜΑΤΘΑΙΟΣ του Παύλου - 11/03/1941
ΧΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ του Ιωάννου - 11/03/1941
ΚΟΡΙΤΣΑΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ του Νικολάου - 11/03/1941
ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΑΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ του Λουκά - 15/04/1941
ΜΟΚΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Βασίλειου - 15/04/1941
ΚΥΤΑΡΙΟΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Νικολάου - 22/04/1941
ΣΙΜΙΤΖΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ του Δημητρίου - 24/07/1941
ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ του Τριαντάφυλλου - 20/08/1941

37

00:04

38

39

40

41

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΙΤΑΛΩΝ

Το κατόρθωμα του Μητραλέξη

Το καταρριφθέν βομβαρδιστικό
CANT Z.1007bis

Αεροσκάφη PZL P.24

42

42

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΙΤΑΛΩΝ

Το κατόρθωμα του Μητραλέξη

Το καταρριφθέν βομβαρδιστικό
CANT Z.1007bis

Αεροσκάφη PZL P.24

43

43

Κορυφαίοι Έλληνες Διώκτες

**Σμηναγός
Ανδρέας Αντωνίου**
* 4 επιβεβαιωμένες
* 2 ½ πιθανές

**Σμηναγός
Ιωάννης Κέλλας**
* 3 ½
επιβεβαιωμένες

**Επισμηνίας
Επαμ. Δάγκουλας**
* 3 επιβεβαιωμένες
* 1 πιθανή

44

Απώλειες προσωπικού ΕΒΑ (1940-41)

- 49 νεκροί
- 22 τραυματίες

Υποσμηναγοί
Γιάνναρης (αρ) και
Κυταρώλιος (δε),
πρώτος και
τελευταίος πεσόντας
(1940-41)

45

★

Κύρια Πηγή μου

Παρουσίαση
Σμηνάρχου (Ι) Χαρίτωνος Χαρούση
στη διαδικτυακή εσπερίδα της 30/10/2022
για την Ένωση Αποστράτων Αξιωματικών
της Αεροπορίας

46

46

★

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- *Αεροσκάφη της Πολεμικής Αεροπορίας 1929-2001*. Αθήνα: ΓΕΑ/Δνση Δημοσίων Σχέσεων, 2001.
- Christopher Shores, Brian Cull and Nicola Malizia. *Air war for Yugoslavia, Greece and Crete*. London: Grub Street, 1987.
- *Ιστορία της Ελληνικής Πολεμικής Αεροπορίας τόμος Γ'.* Αθήνα: ΓΕΑ/ΥΠΙΣΤΠΑ, 1990.
- John Carr. *On Spartan Wings*. Barnsley, SY: Pens & Sword Military, 2012.
- Κανδυλάκης, Κορομπίλης, Νταλούμης, Τσιώνος. *Ελληνικά Αεροσκάφη από το 1912 έως σήμερα*. Αθήνα: Έκδοση IPMS Ελλάδος, 1992.
- Καρταλαμάκης Ηλίας. *Η Αεροπορία στον πόλεμο του '40*. Αθήνα 1990.
- Μέρμηγκας Γεώργιος. *Οι πειρατές της 3030 ΜΕΒ και το ελαφρύ βομβαρδιστικό «Fairley Battle»*. Αθήνα: Εκδόσεις Α-Ω, 2014.
- Χαρούσης Χαρίτων. *Η Αγνωστη Αεροπορία του Μεταξά*. Περιοδικό Μάχες&Στρατιώτες, τεύχος 6^ο, σελ. 34-45. Αθήνα: Εκδόσεις Δυρός, 2011.
- Χαρούσης Χαρίτων. *Η Ελληνική Αεροπορία στον πόλεμο 1940-41*. Αθήνα: Εκδόσεις Δυρός, 2007.
- Χριστοφίλης Νικόλαος. *Όπλα και καταρρίψεις της Ελληνικής Αεροπορίας 1940-41*. Αθήνα: Εκδόσεις Δούρειος Ίππος, 2010.

47

Σχεδιαστής και παραγωγός
Μπεασαράς Αναστάσιος

Μουσική
ΕΜΒΑΤΗΡΙΟ ΓΙΑΤΙ ΕΔΩ ΑΕΤΟΙ ΠΕΤΟΥΝ
Όλα τα κάστρα πέθανε
Ψαρουδάκης Ριζίτικο Ζηλευν του Σταυραετού
Μάνος Χατζιδάκις Το βάλς των χαμένων ονείρων

48

★ 00:25

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΦΕΔΡΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ

ΝΟΜΟΥ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΑΡΚΟΥ ΜΠΟΤΣΑΡΗ

Ι.Π. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

ΛΕΣΧΗ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ

EMAIL: aazannos@gmail.com

Τηλ. Προέδρου 6976220249

Εν Ιερά Πόλη Μεσολογγίου,

Αρ. Πρωτ. 28/15-11-2022

ΠΡΟΣ

ΣΑΣΙ

Σύνδεσμο Αποφοίτων Σχολής Ικάρων

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Με την παρούσα επιστολή, ο Πρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Εφέδρων Αξιωματικών Νομού Αιτωλοακαρνανίας, θα ήθελαν να σας εκφράσουν τις θερμές τους ευχαριστίες για την αποδοχή του αιτήματος μας για τη διάθεση εκ μέρους σας εκπροσώπου και συμμετοχή αυτού, στην εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε προς τιμήν της Πολεμικής Αεροπορίας και εις μνήμην του πεσόντος Μεσολογγίτη Ανθυποσμηναγού Φρειδερίκου Κατάσου, η οποία διεξήχθη στο Ιστορικό Μουσείο «Διέξοδος» της Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου, την 8^η Νοεμβρίου 2022.

Μετά τιμής

ο Πρόεδρος

Γεώργιος Καλογεράκης

ο Γεν. Γραμματέας

Ανθρέας Ζάννος

ΑλμπουμΦωτογραφιών

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΠΑΣΑΡΑΣ

1

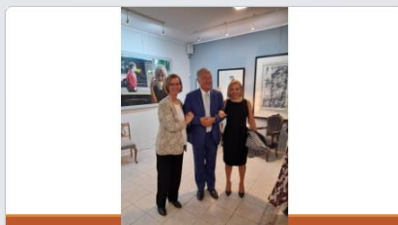
2

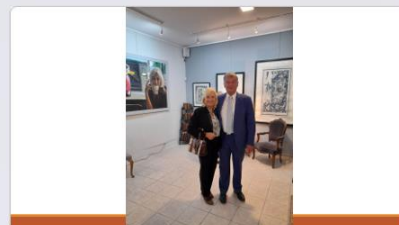
3

4

5

6

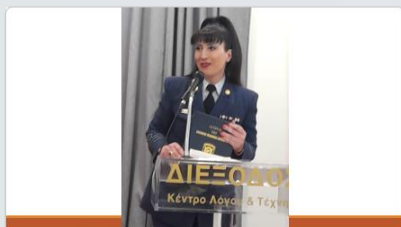
7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

